

نگاهی به واکنش قابل توجه شورای حقوق بشر ملل متحد در سال ۲۰۱۹ نسبت به یکجانبه گرایی و استفاده از ابزار تحریم علیه دولتها

اشاره :

شورای حقوق بشر ملل متحد به عنوان نهاد مهم تابعه مجمع عمومی سازمان ملل چند سال است که موضوع اقدامات یکجانبه زور مدار برخی دولتها و پیامدهای آن بر رعایت حقوق انسانی را مورد توجه ویژه قرار داده است چنانچه برای مواجهه با این پدیده منفی گزارشگر ویژه ای در میان گزارشگران موضوعی تابعه شورا از سال ۲۰۱۴ تعیین شده و از ماه می سال بعد کار خود را آغاز نموده تا هر ساله این گزارشگر نتایج بررسی های خود را به شورای حقوق بشر و مجمع عمومی ملل متحد ارائه کند. درامداد تلاشهای گزارشگر « آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر » که گزارشات ارائه شده وی به شورا و مجمع عمومی در سال جاری نیز مانند سنوات قبل خواندنی است ، شورا طی چند سال اخیر قطعنامه هایی را نیز در موضوع آثار غیر انسانی اقدامات قهری یکجانبه به تصویب رسانده است تا در قالب اعلام گزاره های سلبی و ایجابی متعدد، تعهدات دولتها و جامعه جهانی در قبال یکجانبه گرایی از جمله بهره مندی از ابزار تحریم های اقتصادی علیه ملتها را مشخص سازد. در جوار این سطح از واکنش های حقوقی بین المللی شورای حقوق بشر نسبت به یکجانبه گرایی، مجمع عمومی ملل متحد نیز با حضور همه اعضای سازمان ملل هر ساله در قالب مصوبات مختلف و گزارشات متعدد حساسیت خود نسبت به این موضوع را نشان می دهد. با همه اینها قدرتهای زورگو هم چنان به رویه خود ادامه می دهند و متأسفانه برخی از دولتها نیز از ترس ابزارهای فشار قدرتهای زورگو به ویژه دولت ایالات متحده تن به همراهی با یکجانبه گرایی غیر قانونی می دهند یا حداقل در مواجهه با آن واکنش موثری اتخاذ نمی کنند. رکن دارای قدرت اجرایی سازمان ملل یعنی شورای امنیت نیز چون زمینه بهره مندی ۵ عضو از حق وتو را در ضوابط مبنایی خود دارد و برخی از همین ۵ عضو در زمره مرتکبین خلاف مورد بحث هستند ، عملاً کارایی موثری برای جلوگیری از یکجانبه گرایی ضد انسانی و مخرب ندارد.

روندهای یاد شده محکومیت یکجانبه گرایی اگرچه عمدتاً در قالب حقوق نرم (Soft Law) یا اسناد توصیه ای حقوقی بین المللی تجلی پیدا کرده است اما به هر حال معرف اراده اکثریت جامعه جهانی و نگرانی آنها نسبت به نقض حقوق بشر از رهگذر اقدامات قهری یکجانبه است. این موضع جهانی طبیعتاً مورد توجه افکار عمومی ملتهای مختلف قرار می گیرد و همین آگاهی ملتها کافی است تا شاهد مخالفت های مختلف در سطح گسترده نسبت به زورگویی و یکجانبه گرایی ضد انسانی باشیم .

نظر به اینکه کشور ما چندین سال است که یک از قربانیان یکجانبه گرایی برخی دولتهاست و به ویژه طی دو سال اخیر ایالات متحده بدترین فشارها و تحریم ها را علیه کشور ما با هدف ایجاد رنج و درد مردم ایران و پذیرش مطالبات نامشروع طرف زورگو اجرا نموده است لازم است این تحولات حقوقی بین المللی را مرتباً رصد نمائیم و اگر می توانیم این روندها را تقویت کرده یا حداقل به توسعه آگاهی های عمومی در این زمینه بیفزائیم.

با درک ضرورت مورد اشاره، سرکار خانم فروه السادات ریسی همکار افتخاری دفتر مرکزی کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایران متن قطعنامه جدید شورای حقوق بشر در مورد اقدامات یکجانبه قهری را به فارسی ترجمه کردند تا مخاطبان عمومی در سطح جامعه ما و دیگر کشورهای فارسی زبان نیز از مفاد آن مطلع شوند و این آگاهی ها اثربخشی حقوق نرم در ایجاد تحولات مورد نیاز انسانی در ساختارها و هنجارها و رفتارهای بین المللی را شتاب بخشد.

ضمن تقدیر از تلاش صورت گرفته، در زیر متن ترجمه مزبور که در کمیسیون مورد برخی ویرایش های اصلاحی لازم نیز قرار گرفت به همراه لینک متن اصلی قطعنامه به زبان انگلیسی و متن لینک صفحه اطلاعات مربوط به گزارشگر « آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر » در سایت کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل ، تقدیم میشود. امید است مورد بهره برداری مناسب مخاطبان ارجمند واقع شود.

امور پژوهشی کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایران

پائیز ۱۳۹۸

قطعنامه مصوب نشست چهارم شورای حقوق بشر سازمان ملل در مارس ۲۰۱۹

با عنوان « آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر »

شورای حقوق بشر،

با یادآوری اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد، همچنین تمامی قطعنامه‌های گذشته در موضوع حقوق بشر و اقدامات قهری یکجانبه توسط کمیسیون حقوق بشر، شورای حقوق بشر و مجمع عمومی،

با تایید مجدد قطعنامه‌های ۱۳/۳۴ در تاریخ ۲۴ مارس ۲۰۱۷، ۱۰/۳۶ در تاریخ ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۷ و ۲۱/۳۷ در تاریخ ۲۳ مارس ۲۰۱۸ شورای حقوق بشر و قطعنامه‌های ۱۶۸/۷۲ در تاریخ ۱۹ دسامبر ۲۰۱۷ و ۱۶۷/۷۳ در تاریخ ۱۷ دسامبر ۲۰۱۸ مجمع عمومی،

با پذیرش قطعنامه ۷۰/۱ مجمع عمومی مورخ ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۵، تحت عنوان: « تغییر جهان ما: برنامه (دستورکار) ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار»، که در آن تمام دولت‌ها شدیداً خواستار خودداری از ترویج و به کار بستن هرگونه اقدامات یکجانبه اقتصادی، مالی و تجاری شدند که از دستیابی کامل به توسعه اقتصادی و اجتماعی، به ویژه در کشورهای کمتر توسعه یافته و در حال توسعه ممانعت می‌کند،

با یادآوری گزارش تلخیصی دفتر کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد در موضوع حقوق بشر، در برنامه گفتگوی دوسالانه شورای حقوق بشر راجع به اقدامات قهری یکجانبه و حقوق بشر، با تاکید اینکه اقدامات قانون گذاری و اقدامات قهری یکجانبه، در تضاد با حقوق بین‌الملل، حقوق بین‌الملل بشردوستانه، منشور و هنجارها و اصول روابط صلح طلبانه حاکم میان دولت‌ها است،

با به رسمیت شناختن خصیصه جهانی، غیر قابل تقسیم، وابسته به یکدیگر و دارای پیوند متقابل تمام حق های بشری در این زمینه، و با تایید مجدد حق بر توسعه به عنوان یک حق جهانی (همگانی) و حق لاینفک و بخشی جدایی ناپذیر از تمام حقوق بشر،

با بیان نگرانی جدی خود در مورد تأثیر منفی اقدامات قهری یکجانبه بر حقوق بشر، حق بر توسعه، روابط بین المللی، تجارت، سرمایه گذاری و همکاری،

با تایید مجدد اینکه هیچ دولتی نمی تواند استفاده یا تشویق به استفاده از هر گونه اقدامی از جمله اقدامات اقتصادی یا سیاسی کند برای مجبور ساختن اینکه دولت دیگر در روند اجرای حقوق حاکمیتی و حفظ مزایای متنوع ناشی از آن، تابع دولت وارد کننده اقدامات قهری بشود.

همچنین با تایید مجدد، از میان دیگر اصول، بر اصول برابری حاکمیتی دولت ها، عدم مداخله و نفی هر گونه دخالت در امور داخلی کشورها و آزادی تجارت و ناوبری بین المللی، که در بسیاری از اسناد حقوقی بین المللی شناسایی و تثبیت شده اند،

با به رسمیت شناختن اینکه اقدامات قهری یکجانبه در قالب تحریم های اقتصادی، پیامدهای گسترده ای برای حقوق بشر جمعیت عمومی دولت های هدف دارد و به طور نامتناسبی بر طبقات فقیر و آسیب پذیر تأثیر می گذارد.

با اعلام هشدار در مورد این حقیقت که بیشتر اقدامات قهری یکجانبه حال حاضر، با هزینه بالا از لحاظ حقوق بشری بر فقیرترین و بر مردمی که در موقعیت آسیب پذیر قرار دارند و بر کشورهای کمتر توسعه یافته و در حال توسعه به وسیله کشورهای توسعه یافته، تحمیل شده است.

با مورد تاکید قرار دادن اینکه تحت هیچ شرایطی نباید مردم از ابزار اساسی بقاء محروم شوند.

با به رسمیت شناختن اینکه اقدامات قهری یکجانبه بلند مدت ممکن است منجر به مشکلات اجتماعی شود و نگرانی های حقوق بشری را در دولت های هدف افزایش دهد.

با تاکید بر اینکه مشکلات عمیق ریشه دار و معضلات متعددی درون نظام بین‌المللی وجود دارد و اهمیت این تذکار به تمامی اعضای جامعه بین‌المللی که سازمان ملل امکان بی بدیلی جهت تضمین چندجانبه‌گرایی، احترام متقابل و حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات می باشد،

با بیان نگرانی جدی خود در مورد قوانین، مقررات و تصمیمات تحمیلی حاوی اقدامات قهری یکجانبه که در بعضی موارد، پیامدهای فرا سرزمینی دارد و نه تنها بر دولت‌های هدف بلکه بر کشورهای ثالث اثر منفی می گذارد، جملگی در تضاد با اصول اساسی حقوق بین‌الملل است و موجب آن میشود که طرف اخیرالذکر نیز مجبور شود اقدامات قهری یکجانبه را اعمال کند،

با استقبال از سند نهایی و اعلامیه تصویب‌شده در هفدهمین اجلاس سران دولت‌ها و حکومت‌های کشورهای عضو جنبش غیرمتعهد که در جزیره مارگریتای جمهوری بولیوار ونزوئلا در ۱۷ و ۱۸ سپتامبر ۲۰۱۶ برگزار شد، و در اسناد ذیربط جنبش عدم تعهد مجدداً در میان مسائل دیگر، موضع اصولی خود در مورد محکومیت ترویج و استفاده از اقدامات قهری یکجانبه علیه کشورهای عضو جنبش را اعلام کرد و اینکه این اقدامات در تناقض با منشور و حقوق بین‌الملل است و در میان اصول مختلف بین‌المللی، اصول حاکمیت، تمامیت ارضی، استقلال سیاسی، خودمختاری و عدم مداخله کشورهای هدف را نادیده می گیرد.

با تایید مجدد اینکه هر دولتی حق حاکمیت کامل بر مجموعه ثروت ملی خود، منابع طبیعی و فعالیت های اقتصادی دارد و می تواند مطابق با قطعنامه ۱۸۰۳ مجمع عمومی ۱۴ دسامبر ۱۹۶۲، از منابع خود آزادانه بهره برداری نماید .

با یادآوری اینکه در کنفرانس جهانی حقوق بشر، که از ۱۴ تا ۱۶ ژوئن ۱۹۹۳ در وین برگزار شد، از دولت‌ها خواسته شد از هر اقدام یکجانبه‌ای که مطابق با حقوق بین‌الملل و منشور نیست و در روابط میان دولت‌ها مانع ایجاد می‌کند و مانع تحقق کامل تمام حقوق بشر می‌شود و همچنین شدیداً آزادی تجارت را تهدید می‌کند، خودداری کنند.

عمیقاً نگرانی خود را در این مورد اعلام می دارد که علیرغم تصویب قطعنامه‌های متعدد توسط مجمع عمومی، شورای حقوق بشر، کمیسیون حقوق بشر و کنفرانسهای سازمان ملل متحد که در دهه ۱۹۹۰ برگزار شده و بررسی‌های بعدی ۵ ساله آنها، برخلاف هنجارهای حقوق بین‌الملل و منشور ملل متحد، اقدامات قهری یکجانبه

همچنان پیاده‌سازی و اجرا میشود و این امر می‌تواند موجبات توسل به جنگ و نظامیگری، با تمام پیامدهای منفی آن از جمله اثرات فراسرزمینی ذیربط را در پی آورد و بر فعالیت‌های بشردوستانه اجتماعی و اقتصادی و توسعه اجتماعی کشورهای کمتر توسعه‌یافته و در حال توسعه اثر منفی برجای گذارد و در نتیجه موانع اضافی را برای برخورداری کامل مردم و اشخاص کشورهای هدف از تمامی حقوق بشر، از جمله حق بر توسعه را ایجاد نماید.

با ابراز ناراحتی عمیق از تاثیر منفی اقدامات قهری یکجانبه بر حق بر حیات، حق بر سلامت و مراقبت پزشکی، حق بر رهایی از گرسنگی و حق بر استاندارد کافی زندگی، غذا، تحصیل، کار و مسکن،

با ابراز نگرانی از هزینه‌های انسانی نامتعارف و تبعیض‌آمیز تحریم‌های یکجانبه و اثرات منفی آن‌ها بر مردم غیرنظامی، به ویژه زنان و کودکان دولت‌های هدف،

با تایید مجدد اعلامیه حق بر توسعه مصوب ۴ دسامبر ۱۹۸۶ مجمع عمومی در قطعنامه ۱۲۸/۴۱ که مقرر می‌سازد دولت‌ها موظفند با یکدیگر در تضمین توسعه و از بین بردن موانع توسعه همکاری کنند،

همچنین با تایید مجدد اینکه اقدامات قهری یکجانبه موانع عمده ای فراروی اجرای اعلامیه حق بر توسعه ایجاد میکنند،

با ابراز نگرانی نسبت به این که اقدامات قهری یکجانبه از نقل و انتقالات مالی سازمان‌های بشردوستانه به کشورهای که در آنجا کار می‌کنند، جلوگیری کرده است.

با تاکید اینکه در هر موقعیتی در سراسر جهان، اقدامات قهری یکجانبه تأثیر منفی بر حقوق بشر دارد.

همچنین با تاکید بر لزوم بررسی طیف گسترده تأثیر اقدامات قهری یکجانبه بر حقوق بین‌الملل بشردوستانه و حقوق بشر و بر اقتصاد، صلح، امنیت و بافت اجتماعی دولت‌های هدف،

با تاکید به اینکه لازم است شورای حقوق بشر آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه، از جمله مواردی که ناشی از تصویب قواعد ملی دارای پیامدهای فراسرزمینی است و تصمیماتی که در تضاد با منشور سازمان ملل متحد و حقوق بین‌الملل هستند، را مورد توجه قرار دهد و وظیفه خود را در مورد پیاده‌سازی تمام حقوق بشر، از جمله حق بر توسعه به انجام رساند،

همچنین با تاکید بر نیاز به نظارت و گزارش نقض حقوق بشر در ارتباط با اقدامات قهری یکجانبه برای ترویج مسئولیت پیشگیری از نقض‌های آینده و جبران خسارت قربانیان،

با استقبال از تلاش‌های مستمر گروه کاری مربوط به حق بر توسعه که در زمره شاخصها و زیر شاخص‌های تعیین شده خود مشخص نموده که اقدامات قهری یکجانبه یکی از موانع پیاده‌سازی اعلامیه حق بر توسعه است،

با یادآوری قطعنامه ۵/۱ شورای حقوق بشر در مورد ایجاد نهاد شورا و قطعنامه ۵/۲ در مورد ضوابط رفتاری دارندگان رویه ویژه شورا مورخ ۱۸ ژوئن سال ۲۰۰۷ و با تاکید اینکه دارندگان رویه ویژه (گزارشگران) باید وظایف خود را مطابق با قطعنامه‌ها و پیوست‌های آن انجام دهند،

همچنین با یادآوری میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و میثاق بین‌المللی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، که بر اساس آنها در هیچ موردی مردم نباید از لوازم معیشت و حقوق اساسی خود محروم شوند.

۱. تاکید می‌ورزد که تمامی دولت‌ها باید تصویب، حفظ یا اجرای اقدامات قهری یکجانبه را متوقف سازند چرا که بر خلاف حقوق بین‌الملل، حقوق بین‌الملل بشردوستانه، منشور سازمان ملل متحد و هنجارها و اصول حاکم بر روابط صلح‌آمیز میان دولت‌ها می‌باشند به خصوص مواردی که ماهیت قهری اقدامات یکجانبه دارای اثرات فرا سرزمینی دارند و موانعی در تجارت بین دولت‌ها ایجاد می‌کنند و از تحقق کامل حقوق مقرر در اعلامیه جهانی حقوق بشر و دیگر اسناد بین‌المللی حقوق بشر، به خصوص از حقوق اشخاص و مردم بر توسعه، ممانعت می‌نمایند.

۲. قویا همه دولت‌ها را ترغیب می‌کند که از تحمیل اقدامات قهری یکجانبه خودداری کنند، همچنین در صورتی که چنین اقداماتی را اتخاذ کرده‌اند نسبت به لغو آن اقدام نمایند چراکه این اقدامات در تمام سطوح بر خلاف منشور و هنجارها و اصول حاکم بر روابط صلح‌آمیز میان دولت‌ها هستند و یادآوری می‌کند که چنین اقداماتی از تحقق کامل توسعه اقتصادی و اجتماعی ملت‌ها جلوگیری می‌کنند در حالی که بر تحقق کامل حقوق بشر نیز تأثیر منفی می‌گذارند.

۳. از دولت‌ها می‌خواهد اختلافاتشان را با گفتگو و روابط صلح‌آمیز حل و فصل کنند و از کاربرد اقدامات اقتصادی، سیاسی و دیگر اقدامات برای اجبار دولت دیگر با توجه به حقوق حاکمیتی هر دولت اجتناب کنند.
۴. به شدت مراتب اعتراض خود را نسبت به ماهیت فرا سرزمینی اقدامات یکجانبه قهری اعلام می‌دارد چرا که حاکمیت دولت‌ها را تهدید می‌کند و در این زمینه از تمام دولت‌های عضو می‌خواهد نه این اقدامات را به رسمیت بشناسند نه آن‌ها را اعمال کنند و در جهت مقابله با این اقدامات، تدابیر اجرایی یا قانونی مؤثر را به طور متناسب اتخاذ نمایند.
۵. استفاده و اجرای یکجانبه مستمر چنین اقداماتی توسط برخی قدرت‌ها به عنوان ابزار فشار، شامل فشار سیاسی و اقتصادی، علیه هر کشوری، به ویژه علیه کشورهای کمتر توسعه یافته یا در حال توسعه، به منظور جلوگیری کشورها از اعمال حق تصمیم‌گیری و اراده آزاد خویش در نظام‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی تابعه را به شدت محکوم می‌کند.
۶. نگرانی جدی خود را مبنی بر اینکه هر اقدام قهری یکجانبه تحمیل شده لزوماً با برخی از مقررات بین‌المللی حقوق بشر یا هنجارهای قطعی و دیگر مقررات حقوق بین‌الملل عرفی تعارض دارد و عواقب ناگواری بر برخورداری از حقوق بشر توسط مردم بی‌گناه دارد، بیان می‌کند.
۷. همچنین نگرانی جدی خود را بیان می‌کند که در برخی کشورها شرایط اجتماعی-اقتصادی اعضای برخی خانواده‌ها، به ویژه زنان و کودکان، تاثیر منفی از اقدامات قهری یکجانبه پذیرفته است حال آنکه تحمیل و حفظ اقدامات یکجانبه قهری بر خلاف حقوق بین‌الملل و منشور ملل متحد است، موانعی را فراروی ارتباطات تجاری بین دولت‌ها ایجاد می‌کند، رفت و آمد با وسایل مختلف حمل و نقل را محدود می‌سازد، مانع تحقق کامل توسعه اقتصادی و اجتماعی و آسایش جمعیت کشورهای تحت تأثیر با عواقب خاص برای زنان، کودکان شامل نوجوانان، کهنسالان و اشخاص ناتوان، می‌شود.
۸. فراخوان خود خطاب به دولت‌های عضوی که چنین اقداماتی را در پیش گرفته‌اند، تکرار می‌کند مبنی بر اینکه به تعهدات و مسئولیت‌های خویش برابر مقررات حقوق بین‌الملل و اسناد حقوق بشر که آن‌ها یک طرف تعهد آن هستند، از طریق پایان دادن فوری به اقدامات یکجانبه، عمل کنند.

۹. تأیید مجدد می کند حقوق تمام مردم برای تعیین سرنوشت خود به گونه ای که به موجب آن، آزادانه وضعیت سیاسی خود را تعیین کنند و آزادانه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود را مورد پیگیری قرار دهند،

۱۰. تأکید مجدد می کند بر مخالفت خود با هر تلاش برای از بین بردن جزئی یا کلی وحدت ملی و تمامیت ارضی یک دولت همانگونه که نفی این اقدامات در منشور ملل متحد نیز مقرر شده است.

۱۱. یادآوری می کند که مطابق با اصول حقوق بین الملل حاکم بر روابط دوستانه و همکاری میان دولت ها و منطبق با منشور سازمان ملل متحد و اصول مربوطه و مقررات موجود در منشور حقوق و وظائف اقتصادی دولت ها مصوب مجمع عمومی در قطعنامه ۳۲۸۱ (XXXIX) مورخ ۱۲ دسامبر ۱۹۷۴، به خصوص ماده ۳۲ آن، هیچ دولتی نمی تواند استفاده یا تشویق به استفاده از اقدامات اقتصادی، سیاسی یا انواع دیگری از اقدامات کند در راستای مجبور ساختن دولت دیگر تا دولت مورد هدف از اجرای حقوق حاکمیتی خود و حفظ مزایای متنوع ناشی از آن، صرف نظر کند.

۱۲. مجدداً تأیید می کند که کالاهای اساسی، مانند غذا و داروها، نباید به عنوان ابزاری برای اجبار سیاسی استفاده شوند و اینکه تحت هیچ شرایطی نباید مردم از ابزارهای معیشت و توسعه خود محروم گردند.

۱۳. مورد تأکید قرار می دهد این حقیقت را که اقدامات قهری یکجانبه یکی از موانع عمده اجرای اعلامیه حق بر توسعه هستند و در این رابطه از دولت ها می خواهد از اعمال یکجانبه اقدامات قهری اقتصادی و استفاده فراسرزمینی از قوانین داخلی که بر خلاف اصول تجارت آزاد و مانع توسعه کشورهای کمتر توسعه یافته و در حال توسعه است خودداری ورزند.

۱۴. تمام تلاش ها برای مرسوم کردن اقدامات قهری یکجانبه و روند افزایشی در این راستا، از جمله از طریق تصویب قوانین دارای پیامدهای فراسرزمینی را رد می کند.

۱۵. اعلامیه اصول تصویب شده در فاز اول اجلاس جهانی سران در مورد جامعه ی اطلاعاتی که در ژنو در دسامبر ۲۰۰۳ برگزار شد، را به رسمیت می شناسد، از دولت ها می خواهد از هر اقدام یکجانبه در ساختن جامعه اطلاعاتی به شدت اجتناب و خودداری کنند.

۱۶. بر نیاز به وجود یک مکانیزم مستقل در تشکیلات حقوق بشری سازمان ملل متحد برای قربانیان اقدامات قهری یکجانبه جهت رسیدگی به مصادیق مشکلات، راه حل ها و روش های جبران خسارت با هدف ترویج مسئولیت و جبران [نقض حق] تأکید می کند.

۱۷. از تمام گزارشگران ویژه و مکانیزم های موضوعی موجود شورای حقوق بشر در زمینه اقتصادی، اجتماعی و حقوق فرهنگی درخواست می کند تا در حوزه مأموریت های مربوط به خود، تأثیر منفی و عواقب اقدامات قهری یکجانبه را مورد توجه قرار داده و با « گزارشگر ویژه آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر» در انجام هر چه بهتر وظایف وی همکاری بیشتری معمول دارند.

۱۸. اهمیت کمی و کیفی مستندات آثار منفی استفاده از اقدامات قهری یکجانبه را در چارچوب تضمین مسئولیت پذیری عوامل ناقض حقوق بشر در روند اقدامات قهری یکجانبه علیه هر دولتی را به رسمیت می شناسد.

۱۹. اذعان می دارد نیاز به اینکه تمام مراجع نظارتی مبتنی بر پیمان نامه های حقوق بشر و ارکان تابعه شورای حقوق بشر باید موضوع تأثیر منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر را از جمله موضوعات اصلی مورد توجه خود قرار دهند مانند اینکه در طول بررسی گزارش های دوره ای ارسال شده توسط دولت ها به مراجع نظارتی یاد شده یا بررسی گزارش های یو پی آر هر کشور در شورای حقوق بشر (بررسی ادواری جهانی وضعیت حقوق بشر همه کشورها) در این زمینه تضمین لازم فراهم شود.

۲۰. تصمیم می گیرد در در روند اجرای وظیفه خود در ارتباط با تحقق حق بر توسعه، موضوع تأثیر منفی اقدامات قهری یکجانبه بر حقوق بشر را مورد توجه کافی قرار دهد.

۲۱. از گزارش گزارشگر ویژه آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر استقبال می کند.

۲۲. درخواست می کند گزارشگر ویژه آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر کار خود را در شناسایی و پیشنهاد اقدامات بنیادین برای اطمینان از حذف اقدامات قهری یکجانبه مؤثر بر حقوق بشر قربانیان ذیربط ادامه دهد و موضوع منابع مورد نیاز و غرامت لازم برای ترویج پاسخگویی و جبران خسارت های وارده به قربانیان را در گزارش های بعدی خود به شورای حقوق بشر و به مجمع عمومی بررسی و منعکس نماید.

۲۳. همچنین درخواست می‌کند که گزارشگر ویژه، با در نظر گرفتن نظرات دولت‌های عضو، کار خود را در زمینه شناسایی مجموعه‌ای از عناصر که باید برای تدوین و آماده‌سازی پیش‌نویس اعلامیه سازمان ملل متحد در زمینه آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر مورد نظر قرار گیرند، ادامه دهد و آن عناصر را در گزارش بعدی خود به شورای حقوق بشر انعکاس دهد.

۲۴. از تمام دولت‌ها خواسته میشود تا همکاری و همیاری لازم را با گزارشگر ویژه در اجرای وظایف محوله به عمل آورند و دسترسی وی به تمام اطلاعات لازم که توسط او درخواست می‌شود را فراهم سازند.

۲۵. از مجمع عمومی ملل متحد در خواست میشود که کمک‌های لازم را برای گزارشگر ویژه جهت انجام مؤثر مأموریت وی، به خصوص از حیث قراردادن منابع انسانی و امکانات کافی مورد نیاز، فراهم ساخته و همکاری نمایند.

۲۶. اهمیت نقش دفتر کمیسر عالی حقوق بشر ملل متحد را در پاسخ به چالش‌های ناشی از اقدامات قهری یکجانبه و تأثیر منفی آن‌ها بر حقوق بشر مردم و اشخاصی که انتظار دارند حقوق اقتصادی و اجتماعی آن‌ها، از جمله حق بر توسعه محقق شود، به رسمیت می‌شناسد.

۲۷. از دفتر کمیسر عالی حقوق بشر ملل متحد درخواست می‌کند مطابق با قطعنامه ۲۱/۲۷ شورای حقوق بشر در ۲۶ سپتامبر ۲۰۱۴، تحت عنوان: «راه پیش روی اعلامیه سازمان ملل متحد در مورد آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری کامل از حقوق بشر، از جمله حق بر توسعه» برای نشست چهل و دوم شورای حقوق بشر، پانل مباحثه‌ای دوسالانه زیربط را با شرکت دولت‌های عضو، ارکان وابسته سازمان ملل متحد، آژانس‌ها و ذینفعان مرتبط دیگر سازمان‌دهی کند. و درخواست می‌کند گزارشگر ویژه به عنوان گزارشگر جلسه مزبور ایفای نقش نماید و گزارشی به پانل مورد اشاره ارائه کند و گزارش مباحث این رویداد را به نشست چهل و سوم شورای حقوق بشر منعکس کند.

۲۸. از کمیسر عالی حقوق بشر ملل متحد درخواست می‌کند، در روند اجرای کارکردهای خود راجع به ترویج، تحقق و حمایت از حق بر توسعه، آثار مستمر اقدامات قهری یکجانبه بر جمعیت کشورهای کمتر توسعه یافته و درحال توسعه را مد نظر قرار دهد و انعکاس یافته‌های حاصله مربوط به چگونگی اجرای قطعنامه حاضر را در گزارش سالانه خود اولویت دهد.

۲۹. به کمیسر عالی حقوق بشر ملل متحد، روبه‌های خاص تابعه شورای حقوق بشر و مراجع نظارتی مبتنی بر پیمان نامه های حقوق بشر توصیه موکد می کند، در چارچوب مأموریت‌های خود، به وضعیت افرادی که حقوق آنها در نتیجه اقدامات قهری یکجانبه نقض شده است، توجه لازم را معمول دارند.

۳۰. از دبیر کل ملل متحد می خواهد که کمیسر عالی حقوق بشر ملل متحد را در انجام مؤثر مأموریت محوله، به خصوص از حیث پشتیبانی منابع انسانی و امکانات مورد نیاز یاری رساند.

۳۱. به دولت‌ها توصیه موکد می کند که چندجانبه‌گرایی را ترویج و حفظ کنند و اقدامات لازم را برای تقویت همکاری دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی با هدف مواجهه مؤثر با آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری کامل از تمام حقوق بشر، اتخاذ نمایند.

۳۲. تصمیم می گیرد که بررسی موضوع آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر را مطابق با برنامه کاری خود استمرار بخشد.

.....

لینک متن انگلیسی قطعنامه ترجمه شده:

https://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?si=A/HRC/40/L.5

لینک صفحه ذیربط گزارشگر شورای حقوق بشر در زمینه « آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر برخورداری از حقوق بشر » که گزارشات و فعالیت های وی را در دسترس عموم قرار داده است:

<https://www.ohchr.org/EN/Issues/UCM/Pages/SRCoerciveMeasures.aspx>